

EUROPOS BENDRIJŲ KOMISIJA

Briuselis, 9.2.2005
KOM(2005) 33 galutinis

KOMISIJOS PRANEŠIMAS

apie Socialinės politikos darbotvarkę

KOMISIJOS PRANEŠIMAS

Socialinės politikos darbotvarkė

„Socialinė Europa pasaulio ekonomikoje: darbo vietos ir naujos galimybės visiems“ – toks yra antrojo Socialinės politikos darbotvarkės etapo, vykdomo iki 2010 metų, šūkis. Kaip Komisija pabrėžė savo pranešime apie Lisabonos strategijos tarpinę peržiūrą, mus vienija bendras Konstitucijos patvirtintas siekis – užtikrinti „darnų Europos vystymąsi, paremtą nuolatiniu ekonominiu augimu ir kainų stabilumu, o svarbiausia konkurencingą socialinę rinkos ekonomiką, siekiančią visiško užimtumo ir socialinės pažangos, bei aukštą aplinkos apsaugos bei jos kokybės gerinimo lygį“.

Komisija taip pat pritaria Europos socialinio modelio modernizavimui ir plėtojimui bei socialinės sanglaudos kaip Lisabonos strategijos¹ dalies ir darnaus vystymosi strategijos² dalies skatinimui. Ši darbotvarkė nustato prioritetus, kurie lems Europos Sąjungos veiksmus šioje srityje.

Socialinės politikos darbotvarkės peržiūra papildo ir remia Lisabonos strategijos, daug dėmesio skyrusios vystymuisi ir užimtumui, tarpinę peržiūrą. Darbotvarkė vaidina pagrindinį vaidmenį skatinant ekonominio vystymosi socialinę reikšmę.

2000–2004 m. laikotarpiu jau pasiekta svarbi pažanga. Dabar siekiama pagerinti Socialinės politikos darbotvarkėje numatytų veiksmų įgyvendinimą, remiantis savo efektyvumą įrodžiusiais principais. Šie principai turėtų padėti:

- plėtoti Europos integruotą modelį, užtikrinantį teigiamą ekonominės, socialinės ir užimtumo politikos sąveiką;
- skatinti užimtumo, socialinės politikos ir pramonės ryšių kokybę – tai padeda gerinti žmogišką ir socialinį kapitalą;
- modernizuoti socialinės apsaugos sistemas, atsižvelgiant į šiandieninius mūsų visuomenės poreikius, remiantis solidarumu ir stiprinant gamybos veiksmų reikšmę;
- atsižvelgti į „socialinės politikos nebuvimo kainą“.

Socialinės politikos darbotvarkės pridėtinė vertė yra neiginčijama. Ji palengvina nacionalinių sistemų modernizavimą svarbių ekonominių ir socialinių pokyčių kontekste. Ji remia bendrosios rinkos darnią veiklą, užtikrindama pagrindinių teisių ir bendrų vertybių apsaugą.

Europos Parlamentas pabrėžė šio modelio svarbą įvairiose savo pastaraisiais metais dėl Lisabonos strategijos socialinių aspektų pareikštose nuomonėse.

Darbotvarkę taip pat papildo aukšto lygio grupės dėl „Socialinės politikos ateities“ ataskaita ir neseniai paskelbta trečioji Kok 2004 m. spalio mėn. ataskaita „Priimti iššūkį“. Galiausiai, jai

¹ KOM (2005) 24.

² KOM (2005) 37.

padeda atviros ir interaktyvios diskusijos, organizuotos 2004 m. antrajame pusmetyje Nyderlandams pirmininkaujant Europos Sąjungai.

Darbotvarkė vysto dvigubą strategiją.

Pirmiausia, ji pabrėžia savo vaidmenį didinant piliečių pasitikėjimą. Šis pasitikėjimas yra svarbus valdant pasikeitimų procesą ir kaip psichologinis veiksnys vaidina pagrindinį vaidmenį dėl savo įtakos ekonominiam vystymuisi. Darbotvarkė nustato Bendrijos priemonių visumą jos įgyvendinimo kokybės pagerinimui ir šiame kontekste pristato tris sąlygas sėkmingam įgyvendinimui: ryšiais tarp kartų pagrįstas metodas, partnerystė pokyčiuose ir būtinybė pasinaudoti globalizacijos suteikiamomis galimybėmis.

Antra, ji siūlo pagrindinius veiksmus, remdamasi dvejomis svarbiausiomis 2005–2009 m. Komisijos strateginių tikslų³ gairėmis: (1) užimtumas (siekiant gerovės), (2) ir, be to, lyčių lygybės ir įtraukimo (siekiant solidarumo). Darbotvarkė sujungia bendro Europos pagrindo stiprinimą ir įvairesnių veiksmų, pritaikytų ypatingiems poreikiams, įgyvendinimą. Tokiu būdu ji palaiko Konstitucinės sutarties projekte iškelta „Vienybės įvairovėje“ šūki.

1. DIDINTI PASITIKĖJIMĄ – PRIEMONĖS IR SĖKMĖS SĄLYGOS

1.1. Didinti pasitikėjimą

Darbotvarke siekiama modernizuoti Europos socialinį modelį, ypač pagerinti gebėjimą sutartinai veikti ir pasiūlyti naujas galimybes visiems.

Pagrindinės pokyčių varomosios jėgos – globalizacijos kontekste sustiprėjusi konkurencija, technologijų vystymasis ir demografinis senėjimas – iki šio dešimtmečio pabaigos darys vis daugiau įtakos. Taip pat išlieka didelės problemos: žemas užimtumo lygis, bedarbystė, skurdas, nelygybė ir diskriminavimas.

Siūlomomis priemonėmis siekiama, modernizuojant socialinę politiką, leisti piliečiams įgyti pasitikėjimo savo galimybėmis sėkmingai valdyti šiuos pasikeitimus.

1.2. Priemonės

Socialinės darbotvarkės įgyvendinimui Europos Sąjunga gali naudotis daugeliu priemonių: įstatymais, socialiniu dialogu, finansinėmis priemonėmis – ypač Europos socialiniu fondu (ESF) ir PROGRESS programa, – „atviru koordinavimo metodu“, kuris remia užimtumo rinkos ir socialinės apsaugos sistemų valstybėse narėse modernizavimo pastangas, ir „lyčių lygybės“ principu. Ryšys tarp ESF ir Socialine darbotvarke apibrėžto politinio pagrindo bus sustiprintas. ESF remis valstybių narių politikas, įgyvendinančias Europos užimtumo strategijos (EUS) priimtas pagrindines gaires ir rekomendacijas bei Europos Sąjungos numatytus tikslus socialinio įtraukimo srityje.

ESF tiesiogiai investuoja į Europos lygiu nustatytų ir valstybių narių parengtų politikų įgyvendinimą. Atsižvelgdamas į situaciją kiekvienoje šalyje, ESF taip pat pridės konkrečios vertės Europos mastu. Iš tiesų, investavimas į mokymą ir parama socialiniam kapitalui, galinčiam sukurti pasitikėjimą ir skatinti partnerystę, turi svarbios įtakos įgyvendinant

³ KOM (2005) 12.

ekonominius, socialinius ir užimtumo tikslus. Jie galėtų padėti įgyvendinti vėluojančias reformas.

Valstybėse narėse ir regionuose, atitinkančiuose „Konvergencijos“ rubrikoje pateiktus kriterijus, socialiniai ir ekonominiai skirtumai yra labai ryškūs; plėtros ir sanglaudos tikslų neįmanoma pasiekti be Bendrijos finansinės pagalbos. Valstybėse narėse, gausiančiose finansinę pagalbą pagal rubriką „Regioninis konkurencingumas ir užimtumas“, ESF vykdytų katalizatoriaus vaidmenį; jis taip pat skatins dalinimąsi patirtimi.

Darbotvarkė, Lisabonos strategijos tarpinė peržiūra ir darnaus vystymosi strategija papildo vienas kitą, todėl yra svarbu juos sieti su kitomis Bendrijos politikomis: vidaus rinkos, pramonės politika, konkurencijos ir prekybos politika. Iš tiesų toks požiūris skatina be išlygų atsižvelgti į socialinę ir užimtumo dimensiją kitose Bendrijos politikose ir atvirkščiai. Integruotas įtakos įvertinimo mechanizmas, sukurtas Komisijos, yra tikslus metodologinis instrumentas. Čia Socialinė darbotvarkė remiasi Sutartimi dėl Konstitucijos, kurioje pabrėžiama integruoto metodo svarba.

1.3. Trys sėkmės sąlygos

Darbotvarkė galės būti sėkmingai įgyvendinta tik tuomet, jei sudomins visus Europos gyventojų sluoksnius: pokyčiai turi remtis nauju visą kartą įtraukiančiu metodu. Užimtumo, solidarumo ir socialinio įtraukimo tikslai negali būti atsieti nuo globalizuotos ekonomikos, kurios kontekste sprendžiama apie Europos konkurencingumą ir patrauklumą. Šis dvigubas tikslas reikalauja stipraus ir aktyvaus visų suinteresuotų sluoksnių dalyvavimo.

1.3.1. Visas kartas įtraukiantis metodas: galimybės jauniems

1.3.1.1. Žalioji knyga apie kartų svarbą

Rimtas problemas kelia pokyčiai, atsiradę Europos valstybėse dėl demografinio vystymosi, būtinybė pritaikyti socialinės apsaugos ir pensijų sistemas prie šių pasikeitimų, ir poreikis susieti šiuos apmąstymus su migracijos klausimais.

Todėl aktualu būtų analizuoti iškiliančias problemas, susijusias su santykiais tarp kartų ir šeimos padėtimi. Šiuo tikslu Komisija 2005 m. pasiūlys Žaliąją knygą apie kartų dimensiją.

Žalioji knyga apie kartų dimensiją: tyrinėti demografinius pokyčius Europos valstybėse ir jų pasekmes

1.3.1.2. Dalyvavimas Europos iniciatyvoje jaunimo labui

Įsipareigojimai jaunimo labui, ypač norint sukurti dinamiškus santykius tarp kartų, parodo pasitikėjimą ateitimi ir atmeta senėjimo ir skepticizmo neišvengiamumą. Europos iniciatyva jaunimo labui pabrėš šį įsipareigojimą.

Socialinių partnerių įsipareigojimas, jau paskelbtas kaip partnerystė tarp kartų, bus svarbiausias įnašas į šią iniciatyvą, kaip ir „jaunimo“ dimensijos įtraukimas į užimtumo ir socialinio įtraukimo strategijas.

Partnerystė tarp kartų: įnašas į Europos iniciatyvą jaunimo labui

1.3.2. Bendradarbiavimas pokyčių labui

Bendradarbiavimas tarp valstybinių institucijų, socialinių partnerių ir pilietinės visuomenės yra vienas iš Europos politikos sėkmės garantų. Norėdama sudominti reformomis, Europos Vadovų Taryba 2004 m. kovo mėn. paskatino valstybes nares sudaryti partnerystes pokyčiams įgyvendinti.

Taip pat reikia daryti išvadas ir įvertinti pažangą, padarytą visoms suinteresuotoms šalims dalyvaujant Europos politikų įgyvendinime. Šiuo tikslu Komisija pasiūlys:

kasmet organizuoti visų suinteresuotų šalių susirinkimą, organizuojamą kaip forumą, kuriame būtų įvertintas Darbotvarkės įgyvendinimas.

1.3.3. Išorinė dimensija

Pasaulinės komisijos dėl globalizacijos socialinės reikšmės ataskaita ir Komisijos pasiūlymai sudaro tinkamą pagrindą siekti svarbios pažangos stiprinant globalizacijos socialinę dimensiją.

- Darbotvarkėje norima pasinaudoti galimybėmis pasidalinti patirtimi tarp Europos Sąjungos ir jos partnerių apie glaudžius ryšius tarp ekonominės pažangos ir socialinės pažangos, atsižvelgiant į išorės prekybos poveikį konkurencingumui: su šalimis kandidatėmis, kaimyninėmis šalimis ir kitomis trečiosiomis šalimis, kaip industrializuotos šalys (JAV, Japonija), sparčiai augančios ekonomikos šalimis (Kinija, Brazilija, Indija, Pietų Afrika), ir besivystančiomis šalimis;
- kita vertus, su tarptautinėmis organizacijomis, pavyzdžiui, TDO (Tarptautinė darbo organizacija), EBPO (Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija), JTO ir organizacijomis, dalyvaujančiomis ekonominiame valdyme (Tarptautinis valiutos fondas (TVF), Pasaulio bankas, PPO), siekiant labiau atsižvelgti į socialinę globalizacijos reikšmę ir darnaus vystymosi socialinį pagrindą.

Tinkamo darbo visiems skatinimas turėtų būti pasaulinis tikslas visuose lygmenyse, kaip prašė Pasaulinė komisija dėl globalizacijos socialinės reikšmės. Šis tikslas įsilieja į Tūkstantmečio vystymosi tikslų, Kopenhagos socialinių viršūnių susitikimo priimtų įsipareigojimų ir ekonominio valdymo įgyvendinimo kontekstą.

Be to, Komisija sudarys grupę iš įvairių tarnybų atstovų, kuri skatins atsižvelgti į išorinę užimtumo, socialinės politikos ir padoraus darbo dimensiją.

Europos socialinio modelio integracija į išorės dialogą bei veiksmus dvišaliuose, regioniniuose ir daugiašaliuose lygmenyse

Padoraus darbo kaip pasaulinio tikslo visuose lygmenyse skatinimas

2. DVI PAGRINDINĖS GAIRĖS

2.1. Visiško užimtumo link: kad užimtumas taptų visiems prieinamas, sustiprinti užimtumo kokybę ir našumą, numatyti ir valdyti pokyčius

Užtikrinti visišką užimtumą

Vykdamas Lisabonos strategijos tarpinę peržiūrą, 2005 m. atnaujinamas Europos užimtumo strategijos (EUS) ciklas

ESF tarnaus konvergencijai, užimtumui ir konkurencingumui

Numatyti ir teigiamai valdyti pokyčius: strateginis metodas

Norint įgyvendinti Lisabonos tikslus vystymosi ir užimtumo srityse, Europai reikėtų daugiau aktyvių, produktyviau dirbančių darbuotojų. Tai leistų palaikyti ilgalaikį ekonominį vystymąsi, kovoti su bedaryste ir regioniniais skirtumais bei skatinti socialinę sanglaudą. Taigi Europa turi paveikti darbo vietų ir užimtumo produktyvumo kiekybę ir kokybę. Ji taip pat turi apmąstyti, kaip spręsti ekonominės migracijos problemą.

Lisabonos strategijos tarpinės peržiūros rėmuose Komisija pasiūlė naują ciklą, sudarytą iš naujų gairių ir susijusių su ekonominių Europos politikų koordinavimo pagerinimu. Keturi prioritetai užimtumo srityje, 2003 m. pasiūlyti Kok darbo grupės (ataskaita „Užimtumas, užimtumas, užimtumas“) sudarys ciklo branduolį, kad:

- padidintų darbuotojų ir įmonių galimybes prisitaikyti;
- pritrauktų ir išlaikytų daugiau asmenų darbo rinkoje;
- daugiau ir efektyviau investuotų į žmogiškąjį kapitalą;
- padedant geresniam valdymui, užtikrintų veiksmingą reformų įgyvendinimą.

Siekdama pagerinti Europos užimtumo strategijos valdymą, Komisija 2006 m. numato pristatyti Europos socialinio fondo dalyvių švietimo planą. 2006–2007 m. ji pradės plačią komunikacijos kampaniją parlamentuose ir tarp suinteresuotų šalių.

Vystantis ekonominei integracijai ir esant didelei pasaulinei konkurencijai, Europos Sąjunga turi sugebėti geriau numatyti, skatinti ir valdyti ekonominius pokyčius. Jie greitėja; svarbūs tampa restruktūrizavimai, įmonių persikėlimai, užsakomosios paslaugos, ar net deindustrializacija.

Patirtis įrodo, kad aktyvus metodas yra reikalingas ir įmanomas. Todėl Komisija vystys strategiją, paremtą keturiais elementais:

- geresnę Europos politikų, siekiančių paskatinti ir padėti restruktūrizavimui, sąveiką. Komisija numato suburti aukšto lygio Forumą iš visų dalyvių ir suinteresuotų šalių, kad būtų galima padaryti pažangą šioje srityje;
- aktyvesnį socialinių partnerių dalyvavimą, ypač antroje konsultacijų su socialiniais partneriais restruktūrizavimo klausimu pakopoje ir peržiūrint direktyvą dėl Europos įmonės komitetų (94/45/EB).
- glaudesnės sąveikos tarp politikų ir joms skirtų finansinių svertų, ypač Europos socialinio fondo;
- stipresnio ryšio tarp Europos užimtumo strategijos ir teisinių pagrindų bei socialinių partnerių pasirašytų susitarimų; tai padės pagerinti darbo jėgos prisitaikymą ir remti visą gyvenimą trunkančio mokymosi politiką bei užimtumo organizavimo modernizavimą.

Nauja pramonės ryšių dinamika

Besivystanti teisė

Svarbiausia – socialinis dialogas

Įmonių socialinės atsakomybės skatinimas

Dinamiškoje ekonomikoje išskyla naujos užimtumo formos, pavyzdžiui, ekonomiškai priklausomas užimtumas arba darbas pagal terminuotas darbo sutartis.

Atsižvelgiant į ekonominę integraciją, Europos lygmuo suteiks pridėtinės vertės nacionaliniu mastu pradėtiems vykdyti darbams.

Todėl Komisija siūlo priimti Žaliąją knygą apie darbo teisės vystymąsi. Šioje Žaliojoje knygoje Komisija analizuos dabartinį naujų užimtumo organizavimo būdų vystymąsi ir darbo teisės vaidmenį siekiant atsilaikyti prieš šiuos pokyčius, kuriant saugesnę aplinką, skatinančią veiksmingus pokyčius darbo rinkoje. Pradedama diskusija galėtų paskatinti naujovių diegimą ir dabartinių taisyklių supaprastinimą.

2005 m. Komisija pasiūlys iniciatyvą dėl darbuotojų asmens duomenų apsaugos. Siekiant teisės aktų gerinimo ir kaip jau buvo patikslinta Lisabonos strategijos tarpinėje peržiūroje, Komisija pasiūlys atnaujinti direktyvas 2001/23/EB (įmonės perkėlimas) ir 98/59/EB (kolektyvinis atleidimas iš darbo) bei įvairių nuostatų, susijusių su darbuotojų informavimu ir pasikonsultavimu su jais, norminimą.

Komisija pasiūlys naują sveikatos ir saugos darbe strategiją 2007–2012 metams. Prevencija duoda rezultatų: mažėjantis nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų skaičius turi teigiamos įtakos našumui, kaštams ir darbo kokybei, pabrėžia Europos žmogiško kapitalo vertę. Naujoji strategija turėtų atsižvelgti į naujus ir kylančius pavojus, į minimalų apsaugos darbo vietoje užtikrinimą ir darbuotojų, negalinčių pasinaudoti tinkamu draudimu, teisių apsaugą. Dabartinės programos įvertinimas turėtų padėti apibūdinti naujas situacijas. Ypatingas dėmesys turėtų būti skirtas prevencijos paslaugų kokybei, apmokymus sveikatos ir saugos srityse ir kitoms priemonėms, sukurtoms sveikatos ir saugos normų įgyvendinimo gerinimui. Kadangi įgyvendinimo kokybė yra svarbiausia, Komisija ir toliau dės pastangas stebėdama teisės aktų perkėlimą ir įgyvendinimą. Be to, siekiant veiksmingai įgyvendinti uždavinius, visos suinteresuotos šalys turi prisiimti atsakomybę. ESF vaidins svarbiausią vaidmenį stiprinant administracijų ir socialinių partnerių pajėgumą.

Komisija ir toliau skatins socialinius partnerius aktyviai prisidėti prie Lisabonos strategijos tarpinė peržiūros, ypač sudarant sutartis įvairiuose lygmenyse.

Nesikišdama į socialinių partnerių autonomiją, Komisija palaikys socialinį dialogą tarp skirtingų profesijų ir sektorių Europoje, ypač stiprindama savo logistinę ir techninę pagalbą ir konsultuodamasi pagal EB sutarties 138 straipsnį.

Komisija ir toliau skatins įmonių socialinę atsakomybę (ISA). Siekdama prisidėti prie šių metodų veiksmingumo ir įtikimumo, Komisija kartu su valstybėmis narėmis ir suinteresuotomis šalimis pasiūlys iniciatyvas, dar labiau palaikančias vystymąsi ir įmonių socialinę atsakomybę.

Link Europos užimtumo rinkos

Neprivalomas Europos pagrindas daugiašalėms kolektyvinėms deryboms

2006 m. – Europos darbuotojų mobilumo metai

Norint sukurti tikrą Europos užimtumo rinką ir padėti jai efektyviai veikti, pirmiausia reikia panaikinti tiesiogines ir netiesiogines kliūtis ir sukurti tokias politikas, kurios padėtų suinteresuotoms šalims pasinaudoti visais Europos erdvės teikiamais privalumais. Remdamasi tuo, kas numatyta Lisabonos strategijos tarpinėje peržiūroje, Komisija pateiks pasiūlymus, kaip panaikinti kliūtis darbo jėgos mobilumui, ypač kliūtis, susijusias su pensijų sistemomis.

Europos Sąjungoje reikia išnaudoti didelį potencialą, kad intensyvesnis bendradarbiavimas tarp verslo partnerių pagerintų kokybę ir našumą.

Siūlomas neprivalomas Europos pagrindas daugiašalėms kolektyvinėms deryboms įmonės arba sektoriaus lygmenyje padėtų įmonėms ir sektoriams spręsti problemas, kurias jiems kelia darbo organizavimas, užimtumas, darbo sąlygos ir mokymas. Jis suteiktų socialiniams partneriams pagrindą plačiau veikti tarptautiniame lygmenyje. Tai naujoviška priemonė, padėsianti prisitaikyti prie pokyčių ir rasti tarptautinius atsakymus apie gerą kaštų ir našumo santykį. Šis metodas yra tvirtai išsąknijęs prioritete, susijusiame su partneryste pokyčiuose, skatinamame Lisabonos strategijos.

Komisija numato priimti pasiūlymą dėl priemonės, padėsiančios nustatyti daugiašalių kolektyvinių derybų veiksmus ir rezultatus, suteikimo socialiniams partneriams. Šios priemonės egzistavimas yra svarbus, bet naudojimasis ja liks neprivalomas ir visiškai priklausys nuo socialinių partnerių noro.

Be to, laisvas piliečių judėjimas yra viena iš pagrindinių laisvių ir reikalinga ekonominio suregulavimo priemonė. Šį mobilumą galėtų paskatinti Europos užimtumo paslaugų tinklo stiprinimas. Tačiau kyla konkrečių klausimų apie pereinamąjį laikotarpį (susijusį su darbuotojais iš naujų valstybių narių) ir apie socialinės apsaugos sistemų koordinavimo nuostatų sugriežtinimą ar supaprastinimą.

2005 m. Komisija sudarys aukšto lygio grupę, į kurią įeis visų valstybių narių atstovai, ir kuri įvertins Europos plėtros įtaką mobilumui bei paskutiniojo Europos plėtros etapo nustatytų pereinamųjų laikotarpių veikimą. Šios grupės darbai turėtų padėti Komisijai 2006 m. pradžioje paruošti Tarybai skirtą ataskaitą, informuojančią apie su pereinamaisiais laikotarpiais susijusius priimtinius sprendimus.

Komisija taip pat atliks tyrimus, nuolat sekdamą migracinį judėjimą po Europos plėtros ir atsižvelgdama į būsimąją plėtrą.

Galiausiai bus tęsiamas *acquis communautaire* modernizavimas ir pritaikymas, inicijuojant socialinės apsaugos koordinavimo reglamentų pakeitimus (Reglamentai (EEB) Nr. 1408/71, (EB) Nr. 883/2004 ir (EEB) Nr. 574/72).

2.2. Solidaresnė visuomenė: lygios galimybės visiems

Socialinės apsaugos modernizavimas: svarbiausia Lisabonos strategijos tarpinės peržiūros dalis.

Įdiegti atvirą koordinavimo metodą (AKM) sveikatai ir ilgalaikiam gydymui

Visos valstybės narės pradėjo ilgalaikes savo socialinės apsaugos sistemų reformas. Atviras koordinavimo metodas siūlo bendrus tikslus, bet leidžia kiekvienai valstybei narei pasirinkti būdus ir priemones tiems tikslams pasiekti. Europos socialinis fondas padeda valstybėms įgyvendinti socialinio įtraukimo politikas.

Šis metodas, iš pradžių taikytas kovoje su atskirtimi ir skurdu (nuo 2000 m.), paskui pensijoms (nuo 2002 m.), buvo patvirtintas įvairių partnerių: nacionalinių vyriausybių, socialinių partnerių, pilietinės visuomenės, regioninių ir vietinių suinteresuotųjų šalių. Jie taip pat prašo, kad atviras koordinavimo metodas nuo 2006 m. būtų taikomas sveikatos ir ilgalaikio gydymo srityse; tai būtų svarbu, norint sujungti reformas į tris bendras temas: visuotinį prieinamumą, kokybę ir finansinį gyvybingumą. Įgyvendinimo kokybė turėtų būti dar labiau sustiprinta, siekiant padidinti šių nacionalinių reformų veiksmingumą. Komisija pasiūlys patobulinti ir supaprastinti atviro koordinavimo metodo įgyvendinimą. Jis bus tobulinamas sudarant vieną bendrą tikslų sąrašą trimis dalimis – įtraukimui, pensijai, sveikatai – ir pridėdant horizontalius tikslus, pavyzdžiui, vienodas galimybes patekti į darbo rinką.

Kova su skurdu ir socialinio įtraukimo skatinimas

Bendrijos iniciatyva dėl minimalių išteklių nustatymo ir iš darbo rinkos išstumtų žmonių integravimo

2010 m. – Europos kovos su atskirtimi ir skurdu metai

Dešimtmečio pradžioje išsiplėtusios Europos Sąjungos piliečių, gyvenančių ties skurdo riba arba skurde, skaičius buvo labai didelis: atitinkamai 15 % ir 9 %. Neturėdami realių galimybių, žmonės negali dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Be to, kai skurdas perduodamas iš kartos į kartą, labiausiai pažeidžiami žmonės visą gyvenimą pragyvena nuolatinėje atskirtyje. Tokia situacija yra socialiai ir ekonomiškai nepakeliama ir parodo, kokios rimtos lieka kliūtys, net jei visur įgyvendinamos bendros strategijos, atsižvelgiančios į įvairius skurdo pasireiškimus.

Naujos Darbotvarkės kontekste Komisija pratęs diskusijas apie nacionalines minimalaus darbo užmokesčio nuostatas, kurias buvo pasižadėjusi pradėti praėjusios Socialinės darbotvarkės metu. Padrąsintos atviro koordinavimo metodo, valstybės narės jau siekia sustiprinti nacionalinių minimalaus darbo užmokesčio sistemų veiksmingumą. Tačiau galima konstatuoti, kad dar daug žmonių gyvena itin sunkiomis sąlygomis ir neturi darbo bei negali pasinaudoti minimalia nacionaline išteklių garantija.

Nuo 2005 m. Komisija pradės konsultacijas, siekdama išsiaiškinti, kodėl dabar taikomos nuostatos yra neveiksmingos. Šios konsultacijos ypač bus skirtos socialiniams partneriams, tiesiogiai susijusiems su socialinio įtraukimo padedant darbo rinkai įgyvendinimu, ir galėtų atvesti prie konkrečių priemonių, kaip pasiūlyti geresnes galimybes kiekvienam piliečiui. Komisija taip pat pasiūlys Europos metus (2010 m.) kovai su skurdu ir socialine atskirtimi. Šie metai turėtų įvertinti per dešimtmetį pasiektą pažangą, pabrėždami ypatingą jautriausių visuomenės sluoksnių pažeidžiamumą.

Įvairumo ir nediskriminavimo skatinimas

Strateginis metodas kovojant su diskriminavimu (2005 m.)

2007 m. – Europos lygių galimybių metai

Nauja lygių vyrų ir moterų galimybių skatinimo fazė: Europos vyrų ir moterų lygių galimybių institutas

Europos Sąjunga vaidino pagrindinį vaidmenį įgyvendinant atlyginimų lygumo principą. Ji buvo pirmtakė vyrų ir moterų lygių galimybių srityje ir taip prisidėjo prie valstybėse narėse pasiektos pažangos. Kova su diskriminavimu remiasi teisiniu pagrindu ir skatina visų Europos instrumentų bendrą sąveiką.

Po 2004 m. Žaliosios knygos „Lygybė ir nediskriminavimas po ES plėtros“, kurią rengiant buvo gauta daugiau negu 1 500 atsiliepimų, Komisija 2005 m. pristatys pranešimą, kuriame išplėtos savo siūlomą politinį metodą ir sukurs politinį pagrindą naujoms priemonėms, tokioms kaip įgyvendinamumas ir pagrįstumas, papildysiančiomis jau egzistuojanti ES teisinį pagrindą. Komisija taip pat palies tautinių mažumų, ypač romų, klausimą.

2007 m. Komisija numato organizuoti Europos lygių galimybių metus. Jie pirmiausia padės pabrėžti šios temos svarbą, o be to, nušviesti pasiektus rezultatus, įrodančius įvairumo naudą ekonomikai ir Europos visuomenei.

Jau seniai ES ryžtingai darbuojasi moterų ir vyrų lygių galimybių labui. Nežiūrint pasiektos pažangos, vis dar lieka daug svarbių problemų, pavyzdžiui, skirtumas tarp moterų ir vyrų atlyginimų, moterų galimybės dalyvauti darbo rinkoje, mokymas, profesinis skatinimas, šeimyninio ir profesinio gyvenimo suderinimas ir dalyvavimas priimančiam sprendimams. Atsižvelgiant į tai, kad baigiasi 2000–2005 m. pagrindų strategijos taikymo laikas, Komisija paruoš pranešimą apie būsimus politinius pakeitimus, kuriame pasiūlys veiksmus pirmiau paminėtoms problemoms išspręsti. Pavasario viršūnių susitikime Komisija taip pat pristatys savo metinę ataskaitą.

2004 m. birželio mėn. Europos Vadovų Tarybos pasiūlė įkurti Europos vyrų ir moterų lygių galimybių institutą. Komisija greitai pateiks pasiūlymus šios idėjos įgyvendinimui. Institutas taptų informacijos rinkimo ir dalijimosi patirtimi šaltiniu. Jis taip pat pagelbėtų Komisijai ir valstybėms narėms įgyvendinant Bendrijos tikslus skatinant lygybę tarp vyrų ir moterų ir tų tikslų integravimą į Bendrijos politikas.

Galiausiai neįgaliųjų lygių galimybių srityje Komisija pristatys savo veiksmų plano naujas versijas ir kas dveji metai Europos neįgaliųjų dienos proga skelbs ataskaitą apie neįgaliųjų padėtį.

Socialinės bendro pobūdžio tarnybos

Skatinti socialinių bendro pobūdžio tarnybų (SBPT) vaidmens ir charakteristikų aiškumą.

Kaip buvo paskelbta 2004 m. Baltojoje knygoje apie bendro pobūdžio tarnybas, Komisija 2005 m. pristatys Pranešimą, išaiškinantį pagrindą, kuriuo remiantis socialinių bendro pobūdžio tarnybų veikla galėtų būti modernizuota. Šis pranešimas apžvelgs Bendrijos politikas, susijusias su socialinių bendro pobūdžio tarnybų aprūpinimu. Jis taip pat apibūdins šių tarnybų organizavimą ir veiklą, kad priklausomai nuo sričių pagreitintų jų modernizavimą ir kokybę.

Valstybės pagalbos srityje 2005 m. Komisija taip pat priims sprendimą pagal Sutarties 86 straipsnio 3 dalį ir Bendrijos pagrindą dėl bendro ekonominio pobūdžio tarnybų finansavimo nuostatų. Šie tekstai patikslins, kokiais atvejais valstybės suteikta pagalba bendro ekonominio pobūdžio tarnyboms yra suderinama su Bendrijos taisyklėmis. Remdamasi dabar vykstančiomis konsultacijomis, Komisija siekia atleisti nuo pranešimo riboto dydžio viešųjų paslaugų įmonių kompensacijas. Ypatingos sąlygos galėtų būti taikomos ir ligoninėms bei socialinio būsto teikėjams. Praktiškai dauguma socialinių tarnybų, sudarančių bendro ekonominio pobūdžio tarnybas, galėtų pasinaudoti šiuo sprendimu.